

Светски медији, преносећи вест да је данас у Београду преминуо патријарх Српске православне цркве Павле, истичу да је његова највећа врлина била скромност. Појединци и организације у земљи, изражавајући саучешће Српској православној цркви и српском народу, подсећају на велику мудрост, снагу, веру и човекољубље којим се одликовао преминули српски патријарх Павле.

Водеће руске новинске агенције пренеле су данас из Београда вест да је преминуо патријарх Српске православне цркве Павле, а агенција Итар-Тас јавља да се за покој душе Његове светости моле и у руским манастирима и црквама.

Руска државна агенција је подсетила да је патријарх московски и целе Русије Кирил 11. септембра ове године честитао 95. рођендан патријарху СПЦ, речима да се Руска православна црква са неизмењеном љубављу односи према братској СПЦ и непрестано се усрдно моли за њеног поглавара.

"Управо у Грачаници данас преминули Павле је после рукоположења за епископа провео 34 године свог живота, све до интронизације", подсетио је Итар-Тас.

Агенције Итар-Тас и РИА Новости подсетиле су да је упокојени патријарх Павле био 44. по реду наследник престола Светог Саве, првог архиепископа под којим је српска црква постала аутокефална и шести патријарх по обнављању аутокефалности 1920. године, као и да је на трону наследио патријарха Германа децембра 1990. године.

Агенцијске вести пренеле су и руске ТВ и радио станице, а радио Ехо Москве извештава да је патријарх Павле био на челу СПЦ у тешким временима.

Дневник "Комсомолскаја правда" у интернет издању наводи да данас православни свет тугује и да је на челу СПЦ патријарх Павле "био у најтежим годинама за српски народ" и да је "спасавао током 19 година земљу својом молитвом".

Лист истиче да су руски новинари који су га посетили на Божић 2004. године били дирнути једноставношћу и невероватном добротом српског патријарха.

Француски и белгијски медији јавили су данас да је у Београду преминуо патријарх Српске православне цркве (СПЦ) Павле у 95. години живота.

Наводећи да је патријарх две године лечен на Војно-медицинској академији (ВМА), француски извори напомињу да је господин Павле дошао на чело СПЦ 1990, уочи распада бивше југословенске федерације.

Медији, такође, истичу да је под његовим ауторитетом СПЦ повратила велики утицај у народу.

Представник Московске патријаршије задужен за међуправославне односе, протојереј **Николај Балашов**, означио је патријарха Павла "праведником нашег времена, симболом духовног јединства српског народа и великим пријатељем Руске православне цркве", јавља Верска информативна агенција.

Његова смрт је губитак за светско православље, оценио је Балашов, чију изјаву цитирају црквени програми вести који емитују недељом, доносећи и најважније податке из биографије преминулог поглавара СПЦ.

С друге стране, агенција Интерфакс обавештава о смрти патријарха Павла, истичући да је био теолог и лингвист, познат по скромном животу.

У Русији веома познат и радо цитиран теолог и предавач, ђакон **Андреј Курајев**, поводом смрти патријарха Павла, наглашава да је СПЦ добила "још једног заступника на небесима".

Према предвиђању Курајева, дан његове смрти биће временом унет као празник у литургијски календар.

За СПЦ сада почиње "нова етапа", напомиње Курајев, који сматра да је црква "давно требало да изабере новог патријарха".

Митрополит Варне **Кирил Ковачев** изјавио је за софијске црквене медије да је патријарх Павле био веома духован човек, који се подвргавао посту и молитви и свакодневно служио литургију, истичући да је ретко да црквени поглавари тако живе, због чега се моли за његову душу.

Како је пренела је Верска информативна агенција, бугарска црква ће у понедељак одлучити ко ће бити њен представник на сахрани патријарха Павла.

Патријарх Максим, коме је 95. година, није у стању да путује. У Софији се сматра да ће га представљати митрополит Кирил.

Тугу због смрти патријарха Павла преко црквених интернет страница изразили су бројни клирици и верници.

Умро је "велики молитвеник, истински отац, духовни вођа народа, пример православним првојерарсима и јерарсима, пример светости", стоји у порукама.

Свештеник **Добромир Димитров** помиње да су патријарха Павла и деца знала по речима "Будимо људи".

Свештеник **Петар Маџаров** патријарха Павла сматра "анђелом на земљи и човеком небеса", који је живео као апостол.

Господ нека му дарује венац правде, нека не заборави ни нас у молитвама својим пред престолом Божјим.

Архимандрит, доцент **Павел Стефанов**, изјавио је да је тешко данас некога означити "светим" или "праведним", али, за патријарха Павла се може рећи да је био истински монах, блистав пример патријаршког служења.

Председник Српске академије наука и уметности **Никола Хајдин** изјавио је вечерас да је смрт патријарха српског Павла ненадокнадив губитак за Српску православну цркву и у исто време огроман губитак за цео народ.

"Патријарх Павле је био оличење морала и високих личних квалитета, човек коме се дивео цео свет по начину његовог дејствовања и по начину његовог живота", казао је академик Хајдин за Други дневник РТС-а.

Према речима академика **Добрице Ћосића**, они који су живели у 20. и 21. веку имали су среће да буду савременици, следбеници и поштоваоци српског патријарха Павла.

"Међу њих сврставам и себе који се често обраћао патријарху Павлу за савет када је и на његов захтев вршио државничку службу", казао је Ћосић и додао да патријарх Павле није умро већ се "само склонио да другом, млађем препусти вршење његове претешке дужности".

Академик **Матија Бећковић** истакао је да иако је патријарх "поодавно очекивао позив и мада се већ дуже времена чека његов починак", смрт патријарха Павла "изазваће највећи потрес у души српског народа" јер је "најомиљенија и најубедљивија личност нашег времена".

Председница Скупштине Србије **Славица Ђукић-Дејановић** изразила је, у своје и у име свих парламентарца, саучешће Синоду Српске православне цркве, верницима и српском народу поводом смрти патријарха Павла.

"Сећање на племенитост првог духовника српског народа и на све праве вредности које је својим начином живота и делом усадио у православни свет остаће уткано у свест нашег народа", наведено је у телеграму саучешћа председнице парламента.

Принц **Александар Карађорђевић** са породицом упутио је изразе најдубљег саучешћа Српској православној цркви и њеним верницима поводом смрти Његове светости патријарха Павла наводећи да је српски народ остао без духовног вође.

"Веома, веома дубоко сам ожалошћен вешћу да је Његова светост патријарх српски господин Павле уснуо у Господу. Српски народ је остао без побожног духовног вође, нарочито у тренутку када је будућност Косова и Метохије, колевке Српске православне цркве, неизвесна", наведено је у саопштењу.

Породица Карађорђевић је у телеграму саучешћа Српској православној цркви, њеним верницима у Србији и широм света, читавом народу српском и свим грађанима Србије позвала све вернике да се помоле за покој душе српског патријарха.

Министар спољних послова Србије **Вук Јеремић** изјавио је да је смрт Његове светости патријарха српског Павла ненадокнадив губитак, истакавши да очекује да сви буду уједињени "у овом тешком моменту за државу и народ".

Јеремић је рекао да је смрт патријарха ненадокнадив губитак, не само за православне вернике, већ и за све људе добре воље, који су препознавали његову светост живота.

"Богу се данас вратио великодушни син српског народа - Његова светост господин Павле. Осећамо искрену тугу и ненадокнадив губитак. Свима нама је била част да будемо савременици једне такве изузетне духовне личности, чију су светост живота и великодушност препознавали не само православни верници већ и сви људи добре воље", рекао је Јеремић.

Министар унутрашњих послова Србије **Ивица Дачић**, поводом смрти патријарха Павла, упутио је телеграм саучешћа Светом архијерејском синоду Српске православне цркве верницима и српском народу.

"Његова светост српски патријарх господин Павле напустио је овоземаљски живот тихо, као што је и живео. Посветио је живот молитви за нас, а његова милост и реч биле су нам утеха и нада", навео је Дачић.

Београдски надбискуп **Станислав Хочевар** изразио је данас најдубље саучешће Српској православној цркви и српском народу због смрти патријарха Павла и у име читаве католичке цркве у Србији "понос што смо живели с њиме".

"У време преласка у вечност његове светости господина патријарха Павла, осећамо с њиме, са свом СПЦ са читавим српским народом и посебну близину, љубав и заједништво", навео је београдски надбискуп.

"Док с једне стране изражавамо свима своја најдубља саучешћа, изражавамо свој понос што смо живели с њиме, пре свега ја лично и у име читаве наше београдске надбискупије, читаве католичке цркве у Србији, јер смо смели с њиме комуницирати. Ја посебно захваљујем богу, да ми је тако често изражавао своја најдубља саопштења, мисли, жеље и радости", рекао је надбискуп Хочевар, пренео је РТС.

Надбискуп је закључио да "нам све то говори да је патријарх био дубоко уроњен у цркву, бога и заједништво".

Хочевар је присуствовао помену који је за патријарха служен у капели Симеона Мироточивог у Српској патријаршији.

Помену су присуствовали и ватикански нунције у Београду Орландо Антонини и кардинал Франц Роде.

Рабин Јеврејске заједнице Србије **Исак Асиел** навео је у саучешћу поводом смрти патријарха српског Павла да је поглавар СПЦ био оличење библијске добротe, благодати и самилосне љубави којом је његова личност зрачила и обливала сваког ко је био у његовом присуству.

"Ваша преосвештенства, свештеници, монаси и монахиње, и верници Српске православне цркве са болом у души примили смо вест о смрти његове светости нашег драгог патријарха Павла", наводи се у саучешћу.

У саучешћу се додаје да су особине, које је он имао, ретке и да прави је благослов био што смо имали ту заслугу да у најтежим годинама по нашу заједничку отаџбину управо патријарх Павле буде духовни лучоноша свима нама подједнако, без обзира на веру и нацију.

"У име Јеврејске заједнице Србије изражавам наше најдубље саучешће свима вама, архијерејима, свештеницима, монасима, монахињама и верницима Српске православне цркве. Ваш бол је и наш бол, ваш губитак је и наш губитак. Господ је његово наслеђе и нека му душа буде свезана у Свежњу Живота", наведено је у саучешћу.

Удружење Срба из Хрватске навело је у телеграму саучешћа Синоду Српске православне цркве поводом смрти патријарха српског Павла да су патријархове брагородне речи биле мелем за ране и нада у спасење душе и тела када је било најтеже.

"Примите искрено саучешће од његових земљака, избеглих и прогнаних Срба из Хрватске. Патријарх нас је научио да не мрзимо ни оне који су нас прогнали јер ослобођени мржње лакше смо поднели све оне недаће са којима смо се сусрели", наводи се у телеграму саучешћа.

Његове брагородне речи биле су мелем за наше ране и нада у спасење и душе и тела када је било најтеже, наводи се у телеграму и додаје да је патријарх Павле "заслужио од Господа вечни рај а нама остаје да прихватимо његове поуке и поруке и наставимо да чинимо добра дела чему нас је за живота учио".

Хрватска премијерка **Јадранка Косор** упутила је вечерас, поводом смрти српског патријарха Павла, саучешће свим верницима Српске православне цркве у Хрватској.

Како се наводи у саопштењу из кабинета премијерке, Косор је навела да је патријарх Павле обележио последње две деценије на челу Српске православне цркве.

Косор је истакла да се патријарх Павле "посебно бринуо и за православне вернике у Републици Хрватској, из чијег је корпуса и сам потекао".

Председник Црне Горе **Филип Вујановић** упутио је телеграм саучешћа Српској православној цркви, поводом смрти Његове светости патријарха Павла.

"Посвећеност патријарха Павла цркви и верницима кроз благу ријеч и поруку остаће памћена и поштована", каже се у телеграму Вујановића.

Министар за Косово и Метохију **Горан Богдановић** навео је данас у саучешћу Синоду Српске православне цркве да је смрт патријарха Павла врло тежак тренутак за српски народ, посебно на Космету, саопштио је министров кабинет.

"У име министарства, српског народа са Косова и Метохије и у своје лично име упућујем изразе најдубљег саучешћа поводом смрти његове светости патријарха српског господина Павла, који је у најтежим временима свето и јеванђељски служио Богу, Цркви и народу", наведено је у саучешћу.

У саучешћу се додаје да је патријарх Павле српском народу на КиМ уливао храброст да корача путем мира, правде и људскости, као и да је његов вишедеценијски рад у Рашко-призренској епархији оставио је неизбрисив траг, а његова дела, речи утехе и наде били најбољи мелем за напаћени народ на Косову и Метохији.

"Српски народ са Космета стаће уједињен поред одра патријарха Павла и наставиће

његовим путем. Његове молитве и посебна брига за наш народ на КиМ биле су више од речи утехе - оне су нам уливале снагу и обавезивале нас да останемо и опстанемо", наведено је у саучешћу.

У саопштењу се каже да је "наш дуг и завет патријарху да без обзира на сва искушења и невоље, останемо на Космету и наставимо његову мисију мира, правде и људскости".

Бол у срцима Срба са Косова и Метохије је велики али остаћемо уједињени и истрајаћемо да испунимо аманет патријарха Павла, сачувамо наше светиње и колевку наше државности КиМ, наведено је у Богдановићевом саучешћу.

Одмах по објављивању вести о смрти патријарха Павла, на свим манастирима и црквама на Косову огласила су се звона.

Са краћим паузама звона готово непрестано звоне, а у портама народ пали свеће за покој патријархове душе.

Верници који одају пошту поглавару Српске православне цркве кажу да су затечени јер је отишао живи светац који је, као епископ рашко-призренски, део службе провео на Косову.

Поводом смрти патријарха Српске православне цркве Павла, **фудбалски репрезентативци Србије**

чланови стручног штаба и делегација Фудбалског савеза Србије изразили су саучешће Синоду и свим припадницима цркве.

"Вест о смрти поглавара наше цркве затекла је фудбалере на тренингу у Северној Ирској. Сви заједно упућујемо речи молитве за покој душе патријарха Павла, ожалошћени што нисмо у прилици да му одамо последњу заслужену почаст у Београду.

Али, у нашим је мислима. Учио нас је и саветовао. Дух нас и даље везује. У тренутку неизмерне туге проналазимо веру да наставимо даље, заједно, још јачи.

Драги оче, у твом животу и делима налазимо и идеје и унутрашњу снагу да будемо бољи, како људи тако и спортисти. И бићемо. Теби нека је душа спокојна и нека ти је лака земља", наводи се у саучешћу наших фудбалера.

Демократска странка (ДС) изразила је вечерас жаљење због смрти патријарха Павла и оценила да је Србија остала без духовног вође који није допуштао поделе у цркву, држави, друштву и међу људима и народима.

"У време највећих моралних посрнућа, недаћа и изазова Србија је имала ту срећу да на челу српске цркве буде човек који се неуморно борио за разумевање и мир међу људима остављајући за собом аманет народу 'да се против туђег зла не боримо злом у себи'", наводи се у саопштењу ДС-а.

Та странка је оценила да је патријарх био омиљен јер је својим делом и понашањем увек потврђивао оно што је говорио и да ће остати упамћен по доброты и личној скромности које свакоме морају бити узор.

"И будуће генерације треба да памте да се на челу Српске православне цркве налазио најбољи и најскромнији међу нама", наводи се у саопштењу ДС-а.

Председник Демократске странке Србије **Војислав Коштуница** изјавио поводом смрти патријарха Павла да је преминули поглавар Српске православне цркве у периоду најтежих искушења духовно водио народ праведним путем који су утемељили свети Сава и свети Симеон.

Као достојни наследник светог Саве, патријарх Павле је у преломним историјским догађајима сачувао српску цркву, веру и народ, наводи се у Коштуничином саучешћу упућеном заменику патријарха, митрополиту Амфилохију.

Он је навео да је целом народу "добро познато да су патријархове мисли и молитве непрестано биле на нашем Косову и Метохији".

"Данас највише тугују за својим патријархом његова Пећка патријаршија, Дечани, Грачаница, Богородица Љевишка и сви српски манастири, као и цео српски народ", наводи се у саучешћу.

Поводом смрти патријарха Павла, председник Српске напредне странке (СНС) **Томислав Николић**

упутио је саучешће Синоду Српске православн цркве (СПЦ).

У своје и у име СНС изражавам сву нашу жалост што патријарх српски Павле није више међу нама, каже Николић.

"Иако је свим нама земаљски живот пролазан, траг који је Његова Светост оставио у историји нашег народа живеће вечно", наводи се у телеграму саучешћа председника СНС.

Српска радикална странка оценила је данас да је смрт патријарха Павла огроман губитак и позвала "све патриоте" да се, следећи патријархов пример, "уједине око кључних националних интереса и вредности, а пружи отпор свему што растаче нашу државу".

"Патријарх Павле је дошао на трон СПЦ у изузетно тешким временима и успео је да својом мудрошћу и посвећеношћу ублажи патњу и несрећу српског и других народа", наводи се у саопштењу СРС.

Додаје се да је од непроцењивог значаја његов тридесетогодишњи рад у рашкоâ?"призренској епархији и утеха коју је пружао народу на Косову и Метохији.

Поводом смрти Његове светости патријарха српског Павла, **Г17 плус** упутила је данас телеграм саучешћа Светом архијерејском сабору Српске православне цркве.

"Доброта и мудрост патријарха Павла биће упамћени не само међу српским народом и верницима Српске православне цркве већ и шире. Његова смрт је велики губитак за српски народ и због тога изражавамо наше најдубље саучешће", наводи се у телеграму.

Председник Либерално-демократске партије **Чедомир Јовановић** упутио је саучешће верницима, Српској православној цркви и свима који су одласком Његове светости патријарха Павла доживели губитак, наводећи да време које је он провео на челу СПЦ свима мора да послужи као велика поука.

"Патријарх Павле водио је СПЦ у веома тешким временима у којима смо и патили и у којем су други патили због нас, покушавајући да сачува и њу саму, али пре свега њене вернике, од великих изазова са којима смо били суочени", навео је Јовановић.

Он је подсетио да је патријарх Павле често позивао на разум и људскост али да је често његов позив остајао усамљен чак и у самој цркви.

Јовановић и изразио наду да је пред нашим друштвом мирније време, као и уверење да ће СПЦ као значајна друштвена институција, успети да пронађе своје "важно место у даљем успостављању друштвеног поретка заснованог на вредностима, националним и европским, које су у великој мери и вредности православља, хришћанства и прогресивне комуникације међу људима и верским заједницама".

Одлазак Патријарха Српског господина Павла велики је губитак за Српску православну цркву (СПЦ), српски народ и цео хришћански свет, изјавио је министар за дијаспору **Срђан Срећковић**

"У тешким временима био је глас разума и помирења, глас наде да наша држава и наш народ имају будућност, а да није било њега и његових претходника и следбеника српски народ организовано у дијаспори не би постојао", рекао је Срећковић поводом смрти патријарха Павла.

"Био је велики духовник, симбол љубави, праштања и хришћанског морала, а у аманет нам оставља да чувамо и негујемо светосавски дух нашег народа и да га бранимо од будућих искушења."

Председник Извршног већа Војводине **Бојан Пајтић** је у телеграму саучешћа навео да је патријарх Павле својом изузетном личношћу, чистом и искреном људскошћу, обележио једно тешко време кроз које је прошао цео народ.

"Његова смрт је тежак губитак за СПЦ и за све грађане, јер је патријарх Павле био оличење племенитости и симбол духовног богатства нашег народа. Све то му је обезбедило јединствено место не само у нашој историји, већ и у нашем духу и нашем сећању", навео је Пајтић.

(НСПМ)